

31998L0077

23.10.1998.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 286/34

**KOMISIJAS DIREKTĪVA 98/77/EK****(1998. gada 2. oktobris),****ar kuru tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 70/220/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai novērstu gaisa piesārņošanu, ko rada emisija no mehāniskajiem transportlīdzekļiem****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 70/220/EEK (1970. gada 20. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai novērstu gaisa piesārņošanu, ko rada emisija no mehāniskajiem transportlīdzekļiem <sup>(1)</sup>, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 96/69/EK <sup>(2)</sup>,

tā kā Direktīva 70/220/EEK ir viena no atsevišķām direktīvām tipa apstiprināšanas procedūrā, kas noteikta ar Padomes Direktīvu 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu <sup>(3)</sup>, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 98/14/EK <sup>(4)</sup>;

tā kā Direktīvas 70/156/EEK 13. panta 2. punkts nosaka, ka 13. pantā izklāstītā procedūra attiecas arī uz noteikumu ieviešanu par atsevišķu tehnisku vienību tipa apstiprinājumu atsevišķās direktīvās;

tā kā, lai nodrošinātu saskaņotu pamatu, kas garantē, ka rezerves katalītiskie neutralizatori, ko paredzēts uzstādīt M<sub>1</sub> un N<sub>1</sub> kategorijas transportlīdzekļiem, kuri nav aprīkoti ar iebūvētu diagnostikas sistēmu, ir pietiekami kvalitatīvi, Direktīvā 70/220/EEK jāievieš jaunas tehniskas prasības rezerves katalītisko neutralizatoru, kā atsevišķu tehnisku vienību, tipa apstiprināšanai; tā kā šīs tehniskās prasības ir saskaņā ar tehniskajām prasībām, ko pieņēmusi ANO Eiropas Ekonomikas komisija ar Noteikumiem Nr. 103, kas attiecas uz mehānisko transportlīdzekļu rezerves katalītisko neutralizatoru apstiprināšanu <sup>(5)</sup>;

tā kā, ņemot vērā tehnikas attīstību, Direktīvā 70/220/EEK jānosaka jaunas tehniskās prasības to transportlīdzekļu EK tipa apstiprināšanai, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi; tā kā, izmantojot sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi

transportlīdzekļu darbināšanai, var sasniegt zemu kaitīgo emisiju līmeni, un tādējādi šiem transportlīdzekļiem jābūt ieguvējiem no EK tipa apstiprināšanas sistēmas; tā kā šīs tehniskās prasības ir saskaņā ar tehniskajām prasībām, ko pieņēmusi ANO Eiropas Ekonomikas komisija ar Noteikumiem Nr. 83 par transportlīdzekļu apstiprināšanu attiecībā uz piesārņojuma emisiju <sup>(6)</sup>;

tā kā jāprecizē metodes, ko izmanto transportlīdzekļu ripošanas pretestības mērīšanai;

tā kā šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Direktīvu 70/156/EEK izveidotā komiteja pielāgošanai tehnikas attīstībai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

*1. pants*

Direktīvas 70/220/EEK 1. pantu aizstāj ar šādu pantu:

*“1. pants*

Šajā direktīvā:

- “transportlīdzeklis” ir visi transportlīdzekļi, kā noteikts Direktīvas 70/156/EEK II pielikuma A nodaļā,
- “automašīnas sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes iekārta” ir samontētas sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes iekārta detaļas, ko paredzēts uzstādīt vienam vai vairākiem transportlīdzekļu tipiem un ko var apstiprināt kā atsevišķu tehnisku vienību, kas definēta Direktīvas 70/156/EEK 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā,
- “rezerves katalītiskais neutralizators” ir katalītiskais neutralizators vai katalītisko neutralizatoru komplekts, ar ko paredzēts aizstāt pamatiekārtas katalītisko neutralizatoru transportlīdzeklim, kurš ir apstiprināts saskaņā ar Direktīvu 70/220/EEK, un ko var apstiprināt kā atsevišķu tehnisku vienību, kas definēta Direktīvas 70/156/EEK 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā.”

<sup>(1)</sup> OV L 76, 6.4.1970., 1. lpp.<sup>(2)</sup> OV L 282, 1.11.1996., 64. lpp.<sup>(3)</sup> OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.<sup>(4)</sup> OV L 91, 25.3.1998., 1. lpp.<sup>(5)</sup> ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Noteikumi Nr. 103 (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2/Add.102).<sup>(6)</sup> ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Noteikumi Nr. 83 (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.1/Add.82, ņemot vērā grozījumus).

## 2. pants

Direktīvas 70/220/EEK pielikumus groza saskaņā ar šās direktīvas pielikumu.

## 3. pants

1. Attiecībā uz jauniem rezerves katalītiskajiem neitralizatoriem, ko paredzēts uzstādīt transportlīdzekļiem, kas saņēmuši EK apstiprinājumu un kas nav aprīkoti ar iebūvētu diagnostikas sistēmu, dalībvalstis:

1) no 1999. gada 1. janvāra nedrīkst:

- atteikties piešķirt EK tipa apstiprinājumu saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 4. panta 1. punktu vai
- aizliegt tos pārdot vai uzstādīt transportlīdzeklim,

ja tie atbilst ar šo direktīvu grozītās Direktīvas 70/220/EEK prasībām;

2) no 1999. gada 1. oktobra, ievērojot Direktīvas 70/156/EEK 7. panta 2. punkta noteikumus, nesniedz atļauju pārdot vai uzstādīt transportlīdzeklim rezerves katalītisko(-os) neitralizatoru(-us), ja attiecībā uz šo katalītiskā neitralizatoru tipu nav piešķirts tipa apstiprinājums saskaņā ar Direktīvu 70/220/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar šo direktīvu.

2. Attiecībā uz jauniem transportlīdzekļiem, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, dalībvalstis, atsaucoties uz gaisa piesārņošanu ar gāzēm:

1) no 1999. gada 1. janvāra nedrīkst:

- atteikties piešķirt EK tipa apstiprinājumu saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 4. panta 1. punktu vai

- atteikties piešķirt dalībvalsts tipa apstiprinājumu, vai
- aizliegt reģistrāciju, pārdošanu vai nodošanu ekspluatācijā, ja minētie transportlīdzekļi atbilst ar šo direktīvu grozītās Direktīvas 70/220/EEK prasībām;

2) no 1999. gada 1. oktobra nesniedz atļauju reģistrēt, pārdot vai nodot ekspluatācijā jaunus transportlīdzekļus, kas neatbilst ar šo direktīvu grozītās Direktīvas 70/220/EEK prasībām.

## 4. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai līdz 1998. gada 31. decembrim nodrošinātu atbilstību šai direktīvai, un tās par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis pieņem procedūru, kas jāievēro, izdarot šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmu savu tiesību aktu procedūru, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

## 5. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

## 6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1998. gada 2. oktobrī

*Komisijas vārdā —*

*Komisijas loceklis*

Martin BANGEMANN

## PIELIKUMS

## GROZĪJUMI DIREKTĪVAS 70/220/EEK PIELIKUMOS

## Pielikumu saraksts

1. Šādi groza pielikumu sarakstu:

“IXa PIELIKUMS	Gāzveida standartdegvielas specifikācijas;”
“XII PIELIKUMS	EK tipa apstiprinājums transportlīdzeklim, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, attiecībā uz tā emisijām;”
“XIII PIELIKUMS	EK tipa apstiprinājums rezerves katalītiskajiem neitralizatoriem kā atsevišķām tehniskām vienībām
	1. <i>papildinājums</i> : Informācijas dokuments
	2. <i>papildinājums</i> : EK tipa apstiprinājuma sertifikāts
	3. <i>papildinājums</i> : EK tipa apstiprinājuma zīme.”

## I pielikums

2. Šādas daļas iekļauj 1. iedaļas beigās.

“Šī direktīva attiecas arī uz:

- EK tipa apstiprināšanas procedūru rezerves katalītiskajiem neitralizatoriem kā atsevišķām tehniskām vienībām, ko paredzēts uzstādīt M<sub>1</sub> un N<sub>1</sub> kategorijas transportlīdzekļiem,
- EK tipa apstiprināšanas procedūru automašīnas sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes iekārtai kā atsevišķai tehniskai vienībai, ko paredzēts uzstādīt M<sub>1</sub> un N<sub>1</sub> kategorijas transportlīdzekļiem, attiecībā uz tās emisijām.”

3. Šādi formulē 2.4. punktu:

- “2.4. “Gāzveida piesārņotājs” ir oglekļa monoksīda un slāpekļa oksīdu, kas izteikti kā slāpekļa dioksīda (NO<sub>2</sub>) ekvivalents, un oglekļa dioksīda un oglekļamonoksīda izplūdes gāzu emisijas, pieņemot šādu attiecību:
- C<sub>1</sub>H<sub>1,85</sub> benzīnam,
  - C<sub>1</sub>H<sub>1,86</sub> dīzeļdegvielai,
  - C<sub>1</sub>H<sub>2,525</sub> sašķidrinātai naftas gāzei,
  - CH<sub>4</sub> dabasgāzei.”

4. Papildina ar šādiem 2.17. līdz 2.21. punktiem:

- “2.17. “Pamatiekārtas katalītiskais neitralizators” ir katalītiskais neitralizators vai katalītisko neitralizatoru komplekts, uz ko attiecas transportlīdzeklim piešķirtais tipa apstiprinājums un kura tips minēts šīs direktīvas II pielikuma dokumentā.
- 2.18. “Rezerves katalītiskais neitralizators” ir katalītiskais neitralizators vai katalītisko neitralizatoru komplekts, attiecībā uz kuru var iegūt apstiprinājumu saskaņā ar šīs direktīvas XIII pielikumu un kas nav minēts 2.17. punktā.
- 2.19. “Automašīnas sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes iekārta” ir samontētas sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes iekārta detaļas, ko paredzēts uzstādīt vienam vai vairākiem transportlīdzekļu tipiem un ko var apstiprināt kā atsevišķu tehnisku vienību.
- 2.20. “Transportlīdzekļu saime” ir transportlīdzekļu tipu grupa, kurus vieno cilts transportlīdzeklis XII pielikuma nolūkā.
- 2.21. “Motoram nepieciešamā degviela” ir degvielas veids, ar kuru motors parasti darbojas:
- benzīns,
  - sašķidrināta naftas gāze,
  - dabasgāze,
  - gan benzīns, gan sašķidrināta naftas gāze,
  - gan benzīns, gan dabasgāze,
  - dīzeļdegviela.”

5. Šādi groza 5.1.2. punkta formulējumu:
  - “5.1.2. Degvielas tvertņu ietilpības sprauslas:”
6. Pievieno šādu jaunu 5.2.2. punktu:
  - “5.2.2. Ar dzirksteļaiždedzes motoriem aprīkoti transportlīdzekļi, kas darbojas tikai ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, veic šādus testus:
    - I tips (vidējās izpūtēja emisiju imitācija pēc aukstās palaišanas),
    - II tips (oglekļa oksīda emisijas tukšgaitā),
    - III tips (kartera gāzu izmete),
    - V tips (piesārņojuma vadības ierīču ilglaicīgums).”
7. Papildina ar šādu 5.3.1.2.1.1. un 5.3.1.2.1.2. punktu:
  - “5.3.1.2.1.1. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, pārbauda ar XII pielikumā izklāstīto I tipa testu, lai noteiktu pielāgošanos sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes sastāva izmaiņām. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, pārbauda ar I tipa testu, izmantojot abas degvielas, un testā ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi pārbauda pielāgošanos sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes sastāva izmaiņām saskaņā ar XII pielikumu.
  - 5.3.1.2.1.2. Neatkarīgi no 5.3.1.2.1.1. punkta prasībām transportlīdzekļus, kas var darboties gan ar benzīnu, gan ar gāzveida degvielu, bet kuriem benzīna sistēma ir uzstādīta rezerves nolūkā vai palaišanai un kuru degvielas tvertņu ietilpība ir ne vairāk kā 15 benzīna litri, I tipa testa nolūkā uzskata par transportlīdzekļiem, kas darbojas tikai ar gāzveida degvielu.”
8. Papildina ar šādu 5.3.1.4.2. punktu:
  - “5.3.1.4.2. Veicot testus ar gāzveida degvielu, iegūtajai gāzveida emisiju masai jābūt mazākai par iepriekšējā tabulā noteiktajām robežvērtībām, kas attiecas uz transportlīdzekļiem ar benzīna motoriem.”
9. Papildina ar šādu 5.3.2.1.1. un 5.3.2.1.2. punktu:
  - “5.3.2.1.1. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, II tipa testā pārbauda ar abu veidu degvielām.
  - 5.3.2.1.2. Neatkarīgi no 5.3.2.1.1. punkta prasībām transportlīdzekļus, kas var darboties gan ar benzīnu, gan ar gāzveida degvielu, bet kuriem benzīna sistēma ir uzstādīta rezerves nolūkā vai palaišanai un kuru degvielas tvertņu ietilpība ir ne vairāk kā 15 litru benzīna, II tipa testa nolūkā uzskata par transportlīdzekļiem, kas darbojas tikai ar gāzveida degvielu.”
10. Papildina ar šādu 5.3.3.1.1. un 5.3.3.1.2. punktu:
  - “5.3.3.1.1. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, III tipa testā pārbauda tikai ar benzīnu.
  - 5.3.3.1.2. Neatkarīgi no 5.3.3.1.1. punkta prasībām transportlīdzekļus, kas var darboties gan ar benzīnu, gan ar gāzveida degvielu, bet kuriem benzīna sistēma ir uzstādīta rezerves nolūkā vai palaišanai un kuru degvielas tvertņu ietilpība ir ne vairāk kā 15 litru benzīna, III tipa testa nolūkā uzskata par transportlīdzekļiem, kas darbojas tikai ar gāzveida degvielu.”
11. Šādi groza 5.3.4.1. punkta formulējumu:
  - “5.3.4.1. ... ar kompresijaždedzes motoru un transportlīdzekļiem, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabas gāzi.
  - 5.3.4.1.1. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabas gāzi, IV tipa testā pārbauda tikai ar benzīnu.”
12. Papildina ar šādu 5.3.5.1.1. punktu:
  - “5.3.5.1.1. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, V tipa testā pārbauda tikai ar benzīnu.”

13. Iekļauj jaunu 5.3.8. punktu:

“5.3.8. Rezerves katalītiskā neitralizatora apstiprināšana.

5.3.8.1. Testu veic tikai ar rezerves katalītisko neitralizatoru, ko paredzēts uzstādīt transportlīdzekļiem, kas saņēmuši EK tipa apstiprinājumu un nav aprīkoti ar iebūvētu diagnostikas sistēmu saskaņā ar XIII pielikumu.”

*II pielikums (informācijas dokuments)*

14. Minētā pielikuma 3.2.2. punktu formulē šādi:

“3.2.2. Degviela: dīzeļdegviela/benzīns/sašķidrināta naftas gāze/dabasgāze <sup>(1)</sup>

<sup>(1)</sup> Lieko svītrot.”

15. Papildina ar šādu 3.2.15. un 3.2. punktu:

“3.2.15. Sašķidrinātas naftas gāzes sistēma: jā/nē <sup>(1)</sup>

3.2.15.1. Apstiprinājuma numurs saskaņā ar Direktīvu 70/221/EEK (\*):

3.2.15.2. Motora elektronisks vadības bloks, kas paredzēts darbībai ar sašķidrinātu naftas gāzi:

3.2.15.2.1. Marka(-as): .....

3.2.15.2.2. Tips(-i): .....

3.2.15.2.3. Regulēšanas iespējas, kas saistītas ar emisijām: .....

3.2.15.3. Papildu dokumenti:

3.2.15.3.1. Katalizatora aizsardzības sistēmas apraksts, pārslēdzoties no benzīna uz sašķidrinātu naftas gāzi un otrādi: .....

3.2.15.3.2. Sistēmas shēma (elektriskie savienojumi, spiediena izlīdzināšanas šļūtenes utt.): .....

3.2.15.3.3. Simbola rasējums: .....

3.2.16. Dabasgāzes sistēma: jā/nē <sup>(1)</sup>

3.2.16.1. Apstiprinājuma numurs saskaņā ar Direktīvu 70/221/EEK (\*): .....

3.2.16.2. Motora elektronisks vadības bloks, kas paredzēts darbībai ar dabasgāzi:

3.2.16.2.1. Marka(-as): .....

3.2.16.2.2. Tips(-i): .....

3.2.16.2.3. Regulēšanas iespējas, kas saistītas ar emisijām: .....

3.2.16.3. Papildu dokumenti: .....

3.2.16.3.1. Katalizatora aizsardzības sistēmas apraksts, pārslēdzoties no benzīna uz dabasgāzi un otrādi: .....

3.2.16.3.2. Sistēmas shēma (elektriskie savienojumi, spiediena izlīdzināšanas šļūtenes utt.): .....

3.2.16.3.3. Simbola rasējums: .....

<sup>(1)</sup> Lieko svītrot.

(\*) Kad šī direktīva tiks grozīta, lai attiektos uz gāzveida degvielu.”

## III pielikums (I tipa tests)

16. Minētā pielikuma 1. punktu formulē šādi:

“1. Ievads

Šajā pielikumā izklāstīta procedūra I pielikuma 5.3.1. punktā noteiktajam I tipa testam. Kā standartdegvielu izmantojot sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, papildus piemēro XII pielikuma noteikumus.”

17. Pievieno šādu jaunu 3.2.1. punktu:

“3.2.1. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, testē saskaņā ar XII pielikumu, izmantojot atbilstīgo standartdegvielu saskaņā ar IXa pielikumu.”

18. Papildina ar šādu 5.3.1.1. punktu:

“5.3.1.1. Attiecībā uz transportlīdzekļiem ar dzirksteļaiždedzes motoru, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi vai kas ir aprīkoti tā, lai varētu darboties vai ar benzīnu vai sašķidrinātu naftas gāzi, vai dabasgāzi, starp testiem ar pirmo gāzveida standartdegvielu un otru gāzveida standartdegvielu veic transportlīdzekļa pirmapstrādi pirms testa ar otru standartdegvielu. Pirmapstrādi veic ar otru standartdegvielu, izbraucot pirmapstrādes ciklu, kas sastāv no vienas pirmās daļas (pilsētas daļa) un divām otrajām daļām (ārpuspilsētas daļa) testa ciklam, kas izklāstīts šā pielikuma 1. papildinājumā. Pēc ražotāja pieprasījuma un saskaņojot ar tehnisko dienestu, šo pirmapstrādes ciklu var pagarināt. Dinamometra iestatījumi ir tie, kas norādīti šā pielikuma 5.1. un 5.2. punktā.”

19. Papildina ar šādu 6.2.3. punktu:

“6.2.3. Izmantojot sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, pieļaujams motoru iedarbināt ar benzīnu un pārslēgt uz sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi pēc noteikta laika perioda, kuru transportlīdzekļa vadītājs mainīt nevar.”

20. Šādi groza 8.2. punkta formulējumu:

“Oglekļa oksīda gadījumā (CO):	$d = 1,25 \text{ g/l}$
Ogļūdeņražu gadījumā:	
benzīnam ( $\text{CH}_{1,85}$ )	$d = 0,619 \text{ g/l}$
dīzeļdegvielai ( $\text{CH}_{1,86}$ )	$d = 0,619 \text{ g/l}$
sašķidrinātai naftas gāzei ( $\text{CH}_{2,525}$ )	$d = 0,649 \text{ g/l}$
dabasgāzei ( $\text{CH}_4$ )	$d = 0,714 \text{ g/l}$
Slāpekļa oksīdu gadījumā ( $\text{NO}_2$ ):	$d = 2,05 \text{ g/l}^{\text{a}}$

21. Šādi groza  $K_R$  koeficienta definīciju un tabulu III pielikuma 3. papildinājuma 5.1.1.2.8. punktā:

— “...  $K_R$  = ripošanas pretestības temperatūras korekcijas koeficients, kuru uzskata par vienādu ar:  $8,64 \times 10^{-3} / ^\circ\text{C}$  vai ražotāja noteiktu korekcijas koeficientu, ko apstiprinājusi iestāde.”

— “... un par katru ātrumu koeficienti a un b ir parādīti šajā tabulā:

V (km/h)	a	b
20	$7,24 \times 10^{-5}$	0,82
40	$1,59 \times 10^{-4}$	0,54
60	$1,96 \times 10^{-4}$	0,33
80	$1,85 \times 10^{-4}$	0,23
100	$1,63 \times 10^{-4}$	0,18
120	$1,57 \times 10^{-4}$	0,14”

22. Šādi groza III pielikuma 5. papildinājuma 3.1.3.5.2. punkta formulējumu:

“3.1.3.5.2. ... mazāk par 3 tilpuma % benzīnam un dīzeļdegvielai, mazāk par 2,2 tilpuma % sašķidrinātai naftas gāzei un mazāk par 1,5 tilpuma % dabasgāzei.”

23. Šādi groza III pielikuma 6. papildinājuma 2.3. punkta formulējumu:

“2.3. ...

— metāns un attīrīts gaiss  $1,00 < R_f < 1,15$

vai

$1,00 < R_f < 1,05$  transportlīdzekļiem, kas darbojas ar dabasgāzi

...”

24. Šādi groza III pielikuma 8. papildinājuma 1.3. punkta formulējumu.

“... ”

Atšķaidījuma pakāpi aprēķina šādi:

$$DF = \frac{13,4}{C_{\text{co}_2} + (C_{\text{HC}} + C_{\text{co}})10^{-4}} \text{ benzīnam un dīzeļdegvielai (5a)}$$

$$DF = \frac{11,9}{C_{\text{co}_2} + (C_{\text{HC}} + C_{\text{co}})10^{-4}} \text{ sašķidrinātai naftas gāzei (5b)}$$

$$DF = \frac{9,5}{C_{\text{co}_2} + (C_{\text{HC}} + C_{\text{co}})10^{-4}} \text{ dabasgāzei 5c}$$

...”

25. Šādi groza  $Q_{\text{HC}}$  vērtību III pielikuma 8. papildinājuma 1.5.2.3. punktā.

“ $Q_{\text{HC}} = 0,619$  benzīna un dīzeļdegvielas gadījumā

$Q_{\text{HC}} = 0,649$  sašķidrinātas naftas gāzes gadījumā

$Q_{\text{HC}} = 0,714$  dabasgāzes gadījumā.”

*IV pielikums (II tipa tests)*

26. Pievieno šādu jaunu 2.2.1. punktu:

“2.2.1. Transportlīdzekļus, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, testē ar standartdegvielu(-ām), ko izmanto I tipa testā.”

*VII pielikums (V tipa tests)*

27. Minētā pielikuma 3. punktu formulē šādi:

“3. DEGVIELA

Ilguma testu veic ar piemērotu komerciāli pieejamu degvielu.”

## IXa pielikums

28. Direktīvu papildina ar šādu jaunu IXa pielikumu:

## "IXa PIELIKUMS

## GĀZVEIDA STANDARTDEGVIELAS SPECIFIKĀCIJA

## 1. Sašķīdinātas naftas gāzes standartdegvielas tehniskie dati

		Degviela A	Degviela B	Testa metode
Sastāvs	tilpuma %			ISO 7941
C3	tilpuma %	30 ± 2	85 ± 2	
C4	tilpuma %	atlikums	atlikums	
< C3, > C4	tilpuma %	maks. daudzums 2 %	maks. daudzums 2 %	
Olefīni	tilpuma %	9 ± 3	12 ± 3	
Iztvaikojoši atlikumi	ppm	maks. daudzums 50	maks. daudzums 50	NFM 41-015
Ūdens saturs		nav	nav	vizuāla pārbaude
Sēra saturs	ppm masa (*)	maks. daudzums 50	maks. daudzums 50	EN 24260
Sērūdeņradis		nav	nav	
Vara korozija	novērtējums	1. klase	1. klase	ISO 625 1 (**)
Smarža		raksturīga	raksturīga	
Motora oktānskaits		min. daudzums 89	min. 89	EN 589 B pielikums

(\*) Vērtība jānoteic standarta apstākļos (293,2 K (20 °C) un 101,3 kPa).

(\*\*) Ar šo metodi korozīvo vielu klātbūtnes noteikšana var būt neprecīza, ja paraugs satur korozijas inhibitorus vai citas ķīmikālijas, kas samazina parauga korozīvo iedarbību uz vara sloksni. Tāpēc tādus savienojumus pievienot ir aizliegts tikai tāpēc, lai nepieļautu testa metodes nobīdīšanos.

## 2. Dabaszāzes standartdegvielas tehniskie dati

G<sub>20</sub> standartdegviela

Īpašības	Mērvienības	Bāze	Robežvērtības		Testa metode
			Minimālā vērtība	Maksimālā vērtība	
Sastāvs:					
Metāns		100	99	100	
Atlikums	molu %	—	—	1	ISO 6974
[Inertās gāzes + C <sub>2</sub> /C <sub>2</sub> +]					
N <sub>2</sub>					
Sēra saturs	mg/m <sup>3</sup> (*)	—	—	50	ISO 6326-5

**G<sub>25</sub> standartdegviela**

Īpašības	Mērvienības	Bāze	Robežvērtības		Testa metode
			Minimālā vērtība	Maksimālā vērtība	
Sastāvs:					
Metāns		86	84	88	
Atlikums	molu %	—	—	1	ISO 6974
[Inertās gāzes + C <sub>2</sub> /C <sub>2</sub> +]					
N <sub>2</sub>		14	12	16	
Sēra saturs	mg/m <sup>3</sup> (*)	—	—	50	ISO 6326-5

(\*) Vērtība jānoteic standarta apstākļos (293,2 K (20 °C) un 101,3 kPa).

Wobbe indekss ir gāzes tilpuma vienības siltumietilpības un tās relatīvā blīvuma kvadrātsaknes attiecība vienādos standartapstākļos:

$$\text{Wobbe indekss} = H_{\text{gāze}} \sqrt{\rho_{\text{gaiss}}} / \sqrt{\rho_{\text{gāze}}}$$

kur

$H_{\text{gāze}}$  = degvielas siltumietilpība MJ/m<sup>3</sup> pie 0 °C

$\rho_{\text{gaiss}}$  = gaisa blīvums pie 0 °C

$\rho_{\text{gāze}}$  = degvielas blīvums pie 0 °C

Wobbe indekss ir bruto vai neto atkarībā no tā, vai siltumietilpība ir bruto vai neto siltumietilpība.”

**IX pielikums**

29. Direktīvas IX pielikuma papildinājumam pievieno jaunu 1.8.1. punktu.

“1.8.1. Tādu transportlīdzekļu gadījumā, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi:

1.8.1.1. Atkārtoti tabulu visām sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes standartgāzēm, norādot, vai rezultāti ir mērīti vai aprēķināti. Tādu transportlīdzekļu gadījumā, kas darbojas ar benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi: atkārtoti benzīnam un visām sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes standartgāzēm.

1.8.1.2. Cilts transportlīdzekļa apstiprinājuma numurs, ja transportlīdzeklis pieder transportlīdzekļu saimei;

1.8.1.3. Gāzveida degvielas gadījumā katrai piesārņotājvielai saimes emisiju rezultātu “r” koeficienti.”

**XII pielikums**

30. Papildina ar jaunu XII pielikumu:

**“XII PIELIKUMS****EK TIPA APSTIPRINĀJUMS TRANSPORTLĪDZEKĻIEM, KAS DARBOJAS AR SAŠĶIDRINĀTU NAFTAS GĀZI VAI DABASGĀZI, ATTIECĪBĀ UZ EMISIJĀM**

1. IEVADS

Šajā pielikumā izklāstītas īpašās prasības, ko piemēro tāda transportlīdzekļa apstiprināšanas gadījumā, kas darbojas ar sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, vai kas var darboties ar svīnu nesaturošu benzīnu un sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi, attiecībā uz sašķidrinātas naftas gāzes vai dabasgāzes testēšanu.

Attiecībā uz sašķidrinātu naftas gāzi vai dabasgāzi tirgū ir liela degvielas sastāva dažādība, tādēļ degvielas sistēmai jāspēj pielāgoties šiem sastāviem. Lai pārbaudītu šo spēju, transportlīdzekli testē ar I tipa testu ar divām galējām standartdegvielām, parādot degvielas sistēmas pielāgošanās spēju. Ja transportlīdzekļa degvielas sistēmas spēja pielāgoties ir pierādīta, šādu transportlīdzekli var uzskatīt par saimes cilts transportlīdzekli. Transportlīdzekļus, kas atbilst atbilstīgās saimes locekļu prasībām, testē tikai ar vienu degvielu, ja tiem uzstādīta identiska degvielas sistēma.

## 2. DEFINĪCIJAS

Šajā pielikumā:

- 2.1. Cilts transportlīdzeklis ir transportlīdzeklis, kas izraudzīts kā transportlīdzeklis, ar kuru pārbauda degvielas sistēmas pielāgošanās spēju, un uz kuru atsaucas saimes locekļi. Var būt vairāk nekā viens cilts transportlīdzeklis.
- 2.2. Saimes loceklis ir transportlīdzeklis, kam piemīt tādas pašas raksturīgās pazīmes, kā cilts transportlīdzeklim(-ļiem):
- 2.2.1. a) to ražo tas pats transportlīdzekļu ražotājs;
- b) uz to attiecas tādas pašas emisiju robežvērtības;
- c) ja gāzes degvielas sistēmai ir centrāla uzskaites visam motoram:  
tam ir apliecināta jauda ar starpību robežās starp 0,7 un 1,15 reizēm attiecībā pret cilts transportlīdzekļa motoru;
- ja gāzes degvielas sistēmai ir atsevišķa uzskaites sistēma katram cilindram:  
tam ir apliecināta jauda katram cilindram ar starpību robežās starp 0,7 un 1,15 reizēm attiecībā pret cilts transportlīdzekļa motoru;
- d) ja transportlīdzeklis ir aprīkots ar katalizatoru, katalizatora tips ir identisks, t.i., trīscēļu, oksidācijas, NO<sub>x</sub> samazināšanas;
- e) tā gāzes degvielas sistēma (ieskaitot spiediena regulatoru) ir viena ražotāja izgatavota un pieder pie viena tipa: indukcijas, tvaika iesmidzināšanas (vienā punktā, vairākos punktos), šķidrums iesmidzināšanas (vienā punktā, vairākos punktos);
- f) šo gāzes degvielas sistēmu regulē identiska tipa elektroniska vadības ierīce ar identisku tehnisko specifikāciju, kurā ir tie paši programmatūras principi un vadības stratēģija.
- 2.2.2. Attiecībā uz c) prasību — gadījumos, kad tests pierāda, ka divi ar gāzi darbināmi transportlīdzekļi varētu būt tās pašas saimes locekļi, bet nesakrīt to apliecinātā jauda, attiecīgi P1 un P2 (P1 < P2), un abus testē kā cilts transportlīdzekļus, par saimei piederīgiem uzskata transportlīdzekļus, kuru apliecinātā jauda ir starp 0,7\*P1 un 1,15\*P2.

## 3. EK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANA

EK tipa apstiprinājumu piešķir, ja ir izpildītas šādas prasības:

### 3.1. Izplūdes gāzu emisijas tests cilts transportlīdzeklim

Cilts transportlīdzeklim jāpierāda tā spēja pielāgoties visiem degvielas sastāviem, kas var parādīties tirgū. Lietojot sašķidrinātu naftas gāzi, atšķiras C3/C4 sastāvs. Dabasgāzi parasti lieto divu veidu degvielā — degvielā ar lielu siltumietilpību (H gāzē) un degvielā ar mazu siltumietilpību (L gāzē), bet ar ievērojamu izplešanos abos diapazonos/grupās; būtiski atšķiras to *Wobbe* indekss. Šīs atšķirības atspoguļojas standartdegvielās;

- 3.1.1. Cilts transportlīdzekli(-us) pārbauda ar I tipa testu, izmantojot IXa pielikumā noteiktās galējās standartdegvielas;

3.1.1.1. Ja pāriešanai no vienas degvielas uz citu izmanto slēdža palīdzību, tipa apstiprināšanas laikā slēdzi nelieto. Šādā gadījumā pēc ražotāja pieprasījuma un saskaņojot ar tehnisko dienestu, III pielikuma 5.3.1. punktā minēto pirmapstrādes ciklu var pagarināt;

3.1.2. Transportlīdzekli uzskata par atbilstīgu, ja transportlīdzeklis nepārsniedz emisiju robežvērtības ar abām standartdegvielām;

3.1.3. Emisiju rezultātu attiecību "r" katrai piesārņotājvielai noteic šādi:

$$r = \frac{\{\text{emisiju rezultāts ar vienu standartdegvielu}\}}{\{\text{emisiju rezultāts ar otru standartdegvielu}\}}$$

3.2. Saimes locekļa izplūdes gāzu emisijas apstiprinājums

Saimes loceklim I tipa testu veic ar vienu standartdegvielu. Šī standartdegviela var būt jebkura no standartdegvielām. Transportlīdzekli uzskata par atbilstīgu, ja ir izpildītas šādas prasības:

3.2.1. Transportlīdzeklis atbilst saimes locekļa definīcijai, kas noteikta 2.2. punktā;

3.2.2. Testa rezultātus katrai piesārņotājvielai reizina ar "r" koeficientu (skat. 3.1.3. punktu), ja r ir lielāks par 1,0. Ja r ir mazāks par 1,0, tā vērtību uzskata par vienādu ar 1. Šo reizinājumu rezultātus izmanto kā galīgos emisiju rezultātus. Pēc ražotāja pieprasījuma I tipa testu var veikt ar otru standartdegvielu vai abām standartdegvielām, tā lai nav nepieciešamas korekcijas;

3.2.3. Transportlīdzeklim jāatbilst attiecīgās kategorijas emisiju robežvērtībām gan mērīto, gan aprēķināto emisiju ziņā.

#### 4. VISPĀRĪGI NOSACĪJUMI

4.1. Ražojuma atbilstības testu var veikt ar komerciālu degvielu, kuras C3/C4 attiecība ir robežās starp šo attiecību standartdegvielām sašķidrinātas naftas gāzes gadījumā vai kuras *Wobbe* indekss ir robežās starp šo indeksu galējām standartdegvielām dabasgāzes gadījumā. Šādā gadījumā jāveic degvielas analīze."

#### XIII pielikums

31. Papildina ar jaunu XIII pielikumu.

#### "XIII PIELIKUMS

#### EK TIPA APSTIPRINĀJUMS REZERVES KATALĪTISKAJIEM NEUTRALIZATORIEM KĀ ATSEVIŠĶĀM TEHNISKĀM VIENĪBĀM

##### 1. DARBĪBAS JOMA

Šis pielikums attiecas uz EK tipa apstiprinājumu katalītiskajiem neutralizatoriem, kurus paredzēts kā rezerves daļas <sup>(1)</sup> uzstādīt M<sub>1</sub> un N<sub>1</sub> <sup>(2)</sup> kategoriju konkrētu tipu mehāniskajiem transportlīdzekļiem kā atsevišķām tehniskām vienībām Direktīvas 70/156/EEK 4. panta 1. punkta d) apakšpunkta nozīmē.

##### 2. DEFINĪCIJAS

Šajā pielikumā:

2.1. "Pamatiekārtas katalītiskais neutralizators", skat. I pielikuma 2.17. punktu;

<sup>(1)</sup> Kā noteikts Direktīvas 70/156/EEK II pielikuma A iedaļā.

<sup>(2)</sup> Šī direktīva neattiecas uz rezerves katalītiskajiem neutralizatoriem, ko paredzēts uzstādīt M<sub>1</sub> un M<sub>2</sub> transportlīdzekļiem ar iebūvētu diagnosticēšanas sistēmu.

- 2.2. "Rezerves katalītiskais neitralizators", skat. I pielikuma 2.18. punktu;
  - 2.3. "Katalizatora tips" nozīmē katalītiskos neitralizatorus, kas neatšķiras tādos būtiskos aspektos kā:
    - 2.3.1. Pārklātu substrātu skaits, struktūra un viela;
    - 2.3.2. Katalītiskās darbības veids (oksidējošs, trīsceļu utt.);
    - 2.3.3. Tilpums, priekšdaļas laukuma un substrāta garuma attiecība;
    - 2.3.4. Katalītiskās vielas saturs;
    - 2.3.5. Katalītiskās vielas attiecība;
    - 2.3.6. Šūnu blīvums;
    - 2.3.7. Izmēri un forma;
    - 2.3.8. Siltumaizsardzība;
  - 2.4. "Transportlīdzekļa tips", skat. I pielikuma 2.1. punktu;
  - 2.5. "Rezerves katalītiskā neitralizatora apstiprināšana" ir tāda neitralizatora apstiprināšana, ko paredzēts uzstādīt kā rezerves daļu vienam vai vairākiem konkrētiem transportlīdzekļa tipiem saistībā ar piesārņotājvielu emisiju, trokšņa līmeņa un ietekmes uz transportlīdzekļa darbības rādītājiem ierobežošanu.
3. EK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
    - 3.1. Pieteikumu rezerves katalītiskā neitralizatora tipa EK tipa apstiprināšanai saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 3. panta 4. punktu iesniedz ražotājs.
    - 3.2. Informācijas dokumenta paraugs ir dots šā pielikuma 1. papildinājumā.
    - 3.3. Tehniskajam dienestam, kas ir atbildīgs par tipa apstiprināšanas testu izpildi, iesniedz:
      - 3.3.1. Transportlīdzekli(-ļus), kas apstiprināti saskaņā ar Direktīvu 70/220/EEK un aprīkoti ar jaunu pamatiekārtas katalītisko neitralizatoru. Šo(šos) transportlīdzekli(-ļus) izraugās pieteikuma iesniedzējs, saskaņojot ar tehnisko dienestu. Tam(tiem) jāatbilst šīs direktīvas III pielikuma 3. nodaļas prasībām.

Testa transportlīdzeklim(-ļiem) nedrīkst būt emisiju kontroles sistēmas defekti; salabo vai aizstāj visas pārmērīgi nolietojušās vai nepareizi darbojošās oriģinālās daļas, kas saistītas ar emisijām. Pirms emisiju testa transportlīdzekli(-ļus) pienācīgi noregulē un iestata atbilstoši ražotāja specifikācijai.
      - 3.3.2. Vienu paraugu no rezerves katalītiskā neitralizatora tipa. Paraugus skaidri un neizdzēšami marķē ar pieteikuma iesniedzēja tirdzniecības nosaukumu vai preču zīmi un komercapzīmējumu.
  4. EK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANA
    - 4.1. Ja attiecīgās prasības ir izpildītas, EK tipa apstiprinājumu piešķir saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 4. panta 3. punktu.
    - 4.2. EK tipa apstiprinājuma sertifikāta paraugs ir norādīts šā pielikuma 2. papildinājumā.
    - 4.3. Apstiprinājuma numuru saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK VII pielikumu piešķir katram apstiprinātajam rezerves katalītiskā neitralizatora tipam. Viena dalībvalsts nepiešķir vienādu numuru dažādiem rezerves katalītiskā neitralizatora tipiem. Vienāds tipa apstiprinājuma numurs var attiekties uz rezerves katalizatoru tipu vairākiem transportlīdzekļu tipiem.
  5. EK TIPA APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMS
    - 5.1. Katram rezerves katalītiskajam neitralizatoram, kas atbilst saskaņā ar šo direktīvu apstiprinātam tipam un kas ir atsevišķa tehniska vienība, ir jābūt EK tipa apstiprinājuma zīmei.

- 5.2. Šī zīme sastāv no taisnstūra, kas ietver burtu "e", kuram seko tās dalībvalsts pazīšanas zīme, kura ir piešķirusi tipa apstiprinājumu:

1 Vācijai	12 Austrijai
2 Francijai	13 Luksemburgai
3 Itālijai	17 Somijai
4 Nīderlandei	18 Dānijai
5 Zviedrijai	21 Portugālei
6 Beļģijai	23 Grieķijai
9 Spānijai	Īrijai IRL
11 Apvienotajai Karalistei	

Zīmē netālu no taisnstūra jānovieto arī "pamata apstiprinājuma numurs", kas atrodams Direktīvas 70/156/EEK VII pielikumā minētā tipa apstiprinājuma numura 4. iedaļā un pirms kura ir divi skaitļi, kas norāda kārtas numuru, kāds piešķirts jaunākajam būtiskajam Direktīvas 70/220/EEK tehniskajam grozījumam dienā, kad piešķīra EK tipa apstiprinājumu. Šajā direktīvā kārtas numurs ir 00.

- 5.3. Zīmei, kas minēta 5.2. punktā, jābūt skaidri salasāmai un neizdzēšamai.
- 5.4. Šā pielikuma 3. papildinājumā sniegti piemēri minētās zīmes un apstiprinājuma informācijas izvietojumam.

## 6. PRASĪBAS

### 6.1. Vispārīgas prasības

- 6.1.1. Rezerves katalītiskos neitralizatorus projektē un konstruē un tos jāspēj uzstādīt tā, lai transportlīdzeklis atbilstu šīs direktīvas noteikumiem, kuriem tas atbilda sākotnēji, un tā, lai efektīvi ierobežotu piesārņotāju emisiju transportlīdzekļa parastajā kalpošanas laikā normālos ekspluatācijas apstākļos.
- 6.1.2. Rezerves katalītiskos neitralizatorus uzstāda tieši tādā pozīcijā, kādā atradās pamatiekārtas katalizatori, un attiecīgā gadījumā nemaina skābekļa zondes(-u) pozīciju.
- 6.1.3. Ja pamatiekārtas katalītiskajam neitralizatoram ir siltumaizsardzība, rezerves katalītiskajam neitralizatoram jānodrošina līdzvērtīga aizsardzība.
- 6.1.4. Rezerves katalītiskajiem neitralizatoriem jābūt ilglaičīgiem, t.i., tos projektē un konstruē un tos jāspēj uzstādīt tā, lai nodrošinātu pienācīgu pretestību korozijai un oksidācijai, kas iedarbojas uz katalizatoru, ņemot vērā transportlīdzekļa izmantošanas apstākļus.

### 6.2. Prasības attiecībā uz emisiju

Šā pielikuma 3.3.1. punktā norādītajam(-ajiem) transportlīdzeklim(-ļiem), kas aprīkoti ar rezerves katalītisko neitralizatoru, kuram pieprasīts tipa apstiprinājums, veic I tipa testu saskaņā ar šīs direktīvas attiecīgajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem, lai salīdzinātu tā darbības rādītājus ar pamatiekārtas katalītiskajiem neitralizatoriem saskaņā ar tālāk izklāstīto procedūru.

#### 6.2.1. Salīdzinājuma bāzes noteikšana

Transportlīdzekli(-ļus) aprīko ar jaunu pamatiekārtas katalītisko neitralizatoru (skat. 3.3.1. punktu), ko iestrādā ar 12 ārpulsētas ciklēm (I tipa testa 2. daļa).

Pēc šīs pirmapstrādes transportlīdzekli glabā telpā, kur temperatūra tiek uzturēta relatīvi konstanta starp 293 un 303 K (20 un 30 °C). Šo pirmapstrādi veic vismaz sešas stundas, un tā turpinās, līdz motora eļļas un dzesētāja, ja tāds ir, temperatūra svārstās  $\pm 2$  K robežās no telpas temperatūras. Secīgi veic trīs I tipa testus.

#### 6.2.2. Izplūdes gāzu tests ar rezerves katalītisko neitralizatoru

Testa transportlīdzekļa(-u) pamatiekārtas katalītisko neitralizatoru aizstāj ar rezerves katalītisko neitralizatoru (skat. 3.3.2. punktu), kas iestrādāts 12 ārpulsētas ciklos (I tipa testa 2. daļa).

Pēc šīs pirmapstrādes transportlīdzekli glabā telpā, kur temperatūra tiek uzturēta relatīvi konstanta starp 293 un 303 K (20 un 30 °C). Šo pirmapstrādi veic vismaz sešas stundas, un tā turpinās, līdz motora eļļas un dzesētāja, ja tāds ir, temperatūra svārstās  $\pm 2$  K robežās no telpas temperatūras. Secīgi veic trīs I tipa testus.

6.2.3. Piesārņotājvielu emisijas novērtēšana transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar rezerves katalītiskajiem neitralizatoriem

Testa transportlīdzeklim(-ļiem) ar pamatiekārtas katalizatoriem jāatbilst robežvērtībām saskaņā ar transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumu, attiecīgā gadījumā ieskaitot nolietojuma koeficientus, ko piemēro transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprināšanā.

Prasības attiecībā uz emisijām no transportlīdzekļa(-iem), kas aprīkoti ar rezerves katalītiskajiem neitralizatoriem, uzskata par izpildītām, ja katrai reglamentētajai piesārņotājvielai (CO, HC + NO<sub>x</sub> un makrodaļiņas) rezultāti atbilst šādiem nosacījumiem:

$$M \leq 0,85 S + 0,4 G \quad (1)$$

$$M \leq G \quad (2),$$

kur

M ir vienas piesārņotājvielas (CO vai makrodaļiņu) emisijas vidējais lielums vai divu piesārņotājvielu (HC + NO<sub>x</sub>) emisiju summa, ko iegūst trijos I tipa testos ar rezerves katalītisko neitralizatoru;

S ir vienas piesārņotājvielas (CO vai makrodaļiņu) emisijas vidējais lielums vai divu piesārņotājvielu (HC + NO<sub>x</sub>) emisiju summa, ko iegūst trijos I tipa testos ar pamatiekārtas katalītisko neitralizatoru;

G ir vienas piesārņotājvielas (CO vai makrodaļiņu) emisijas robežvērtība vai divu piesārņotājvielu (HC + NO<sub>x</sub>) emisiju summa saskaņā ar transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumu, ko attiecīgā gadījumā daļa ar nolietojuma koeficientiem, kuri noteikti saskaņā ar 6.4. punktu.

Ja apstiprinājumu piemēro viena ražotāja dažādiem transportlīdzekļu tipiem un šiem dažādajiem transportlīdzekļu tipiem uzstādīts viens un tas pats pamatiekārtas katalītiskā neitralizatora tips, I tipa testu var veikt vismaz diviem transportlīdzekļiem, ko izraugās, saskaņojot ar tehnisko dienestu, kurš atbild par apstiprināšanu.

6.3. Prasības attiecībā uz troksni un izplūdes pretpiedienu

Rezerves katalītiskajam neitralizatoram jāatbilst tehniskajām prasībām, kas noteiktas Direktīvas 70/157/EEK II pielikumā.

6.4. Ilguma prasības

Rezerves katalītiskajam neitralizatoram jāatbilst prasībām, kas noteiktas šīs direktīvas I pielikuma 5.3.5. punktā, t.i., V tipa tests vai nolietojuma koeficienti, kas noteikti šajā tabulā I tipa testa rezultātiem.

**XIII.6.4. tabula**

Motora kategorija	Nolietojuma koeficienti		
	CO	HC + NO <sub>x</sub>	Makrodaļiņas
Dzirksteļaiždedze	1,2	1,2	—
Kompresijaizdedze	1,1	1,0	1,2

7. TIPA PĀRVEIDOŠANA UN APSTIPRINĀJUMU GROZĪJUMI

Ja tiek pārveidots modelis, kas apstiprināts saskaņā ar šo direktīvu, piemēro Direktīvas 70/156/EEK 5. panta noteikumus.

8. RAŽOJUMA ATBILSTĪBA

Lai nodrošinātu ražojuma atbilstību, ir jāveic pasākumi saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 10. pantā noteiktajiem noteikumiem.

8.2. Īpaši noteikumi

8.2.1. Direktīvas 70/156/EEK X pielikuma 2.2. punktā minētajās pārbaudēs ietver atbilstību raksturlielumiem, kas definēti šā pielikuma 2.3. punktā.

8.2.2. Direktīvas 70/156/EEK X pielikuma 2.4.4. punkta piemērošanas nolūkā var veikt šā pielikuma 6.2. punktā izklāstītos testus (prasības attiecībā uz emisijām). Šajā gadījumā apstiprinājuma turētājs kā alternatīvu var lūgt salīdzinājuma pamatā izmantot nevis pamatiekārtas katalītisko neitralizatoru, bet rezerves katalītisko neitralizatoru, kas tika izmantots tipa apstiprināšanas testos (vai citu paraugu, kura atbilstība apstiprinātajam tipa ir pierādīta). Verifikācijas laikā paraugam izmērītie emisiju lielumi vidēji nedrīkst par vairāk kā 15 % pārsniegt vidējos lielumus, kas mērīti atsaucei izmantotajam paraugam.

—

## 1. papildinājums

**Informācijas dokuments Nr....., kas saistīts ar rezerves katalītiskā neitralizatora EK tipa apstiprinājumu (Direktīva 70/220/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu...)**

Turpmāk norādītās ziņas, ja tās ir vajadzīgas, iesniedz trīs eksemplāros kopā ar satura rādītāju. Visus rasējumus iesniedz atbilstošā mērogā un pietiekami detalizēti A4 formātā vai šā formāta mapē. Ja ir fotoattēli, tiem jābūt pietiekami detalizētiem.

Ja sistēmām, komponentiem vai atsevišķām tehniskām vienībām ir elektroniskā vadības ierīce, tad jāsniedz informācija par tās darbību.

## 0. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums): .....
- 0.2. Tips: .....
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese: .....
- 0.7. Komponentu un atsevišķu tehnisku vienību EK tipa apstiprinājuma zīmes stiprinājuma vieta un veids: .....
- 0.8. Montāžas rūpnīcas(-u) adrese(-es): .....

## 1. IERĪCES APRAKSTS

- 1.1. Rezerves katalītiskā neitralizatora marka un tips: .....
- 1.2. Rezerves katalītiskā neitralizatora rasējumi, detalizēti norādot šā pielikuma 2.3. iedaļā minētos raksturlielumus: .....
- 1.3. Transportlīdzekļa tips vai tipi, kam rezerves katalītiskais neitralizators paredzēts: .....
- 1.3.1. Numurs(-i) un/vai simbols(-i), kas raksturo motoru un transportlīdzekļa tipu(-us): .....
- 1.4. Apraksts un rasējumi, kas norāda rezerves katalītiskā neitralizatora novietojumu attiecībā pret motora izplūdes kolektoru(-iem): .....

## 2. papildinājums

**Paraugs**

(Maksimālais izmērs: A4 (210 mm × 297 mm))

**EK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS**ADMINISTRATĪVĀS  
IESTĀDES ZĪMOGS

Paziņojums par:

- tipa apstiprinājumu <sup>(1)</sup>,
- tipa apstiprinājuma attiecinājumu uz citu tipu <sup>(1)</sup>,
- tipa apstiprinājuma noraidīšanu <sup>(1)</sup>,
- tipa apstiprinājuma anulēšanu <sup>(1)</sup>

transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskās vienības tipam <sup>(1)</sup>, atsaucoties uz Direktīvu, .....  
kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu .....

Tipa apstiprinājuma numurs: .....

Attiecinājuma pamatojums: .....

## I IEDAĻA

- 0.1. Marka (izgatavotāja tirdzniecības nosaukums): .....
- 0.2. Tips: .....
- 0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, ja marķējums atrodas uz transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības <sup>(1)</sup>,<sup>(2)</sup>: .....
- 0.3.1. Šā marķējuma atrašanās vieta: .....
- 0.4. Transportlīdzekļa kategorija <sup>(1)</sup>,<sup>(3)</sup>: .....
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese: .....
- 0.7. Detaļu un atsevišķu tehnisku vienību EK tipa marķējuma stiprinājuma vieta un veids: .....
- 0.8. Montāžas rūpnīcas(-u) adrese(-es): .....

<sup>(1)</sup> Lieko svītrot.

<sup>(2)</sup> Ja tipa identifikācijas līdzekļiem ir pazīmes, kas nav transportlīdzekļa, detaļas vai atsevišķu tehnisku vienību veidu aprakstos, kuri iekļauti šajā tipa apstiprinājuma sertifikātā, tad šādas pazīmes dokumentā attēlo ar simbolu: "?" (piemēram, ABC??123??).

<sup>(3)</sup> Kā noteikts Direktīvas 70/156/EEK II pielikuma A nodaļā.

## II IEDAĻA

1. Papildu informācija (vajadzības gadījumā): sk. papildpielikumu.
2. Par testiem atbildīgais tehniskais dienests: .....
3. Testa ziņojuma datums: .....
4. Testa ziņojuma numurs: .....
5. Piezīmes (ja ir): sk. papildpielikumu.
6. Vieta: .....
7. Datums: .....
8. Paraksts: .....
9. Pievieno apstiprināšanas iestādei iesniegtās informācijas paketes rādītāju, ko var saņemt pēc pieprasījuma.

---

*Papildpielikums*

EEK tipa apstiprinājuma sertifikātam Nr...

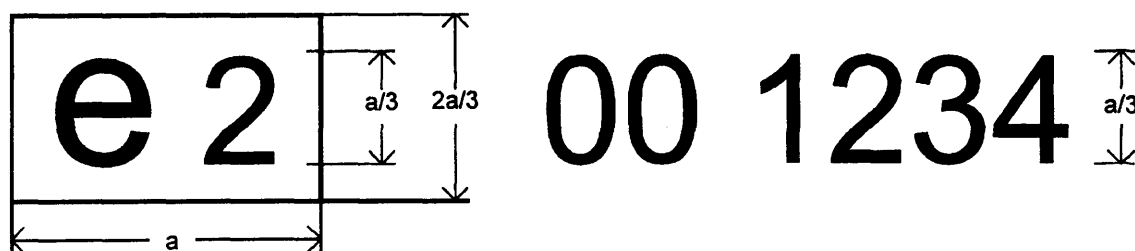
par mehānisku transportlīdzekļu rezerves katalītisko neitralizatoru tipa apstiprinājumu kā atsevišķai tehniskai vienībai saskaņā ar Direktīvu 70/220/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu...

1. Papildu informācija
  - 1.1. Rezerves katalītiskā neitralizatora marka un tips: .....
  - 1.2. Transportlīdzekļa tips(-i), kuram katalītiskā neitralizatora tips ir piemērots kā rezerves daļa: .....
  - 1.3. Transportlīdzekļa tips(-i), ar kuru rezerves katalītiskais neitralizators testēts: .....
5. Piezīmes: .....

## 3. papildinājums

## EK tipa apstiprinājuma zīmes paraugs

(skatīt šā pielikuma 5.2. punktu)

 $a \geq 8 \text{ mm}$ 

Šī apstiprinājuma zīme, piestiprināta pie rezerves katalītiskā neitralizatora komponenta, norāda, ka attiecīgais tips ir apstiprināts Francijā (e 2) saskaņā ar šo direktīvu. Pirmie divi apstiprinājuma numura cipari (00) ir atsauce uz kārtas numuru, ko piešķir Direktīvas 70/220/EEK jaunākajiem grozījumiem. Nākamos četrus ciparus (1234) rezerves katalītiskajam neitralizatoram piešķir apstiprinājuma iestāde kā pamata apstiprinājuma numuru.”